

kako kapljico alkohola. — Smrdi, smrdi, vedno bolj smrdi iz protialkoholnega tabora, in ko bo dovolj zamrdelo, bo ljudstvo obračunalo s smrduhi.

**Kralj beračev.** V veliki kitajski luki Šanghaj je na celem svetu največ beračev. Njih število cenijo na 50 tisoč. Vsi šanghajski prosjaki so organizirani in organizaciji načeljuje kralj. Nobeden beračev ne pozna imena svojega kralja, nobeden ga še ni videl, a mu mora plačati vsak mesec poseben davek. Davek pobira kraljeva telesna straža. Pred kratkemu je povišal kralj denarne dajatve. Dvanajst najbolj drznih beračev je izjavilo, da poviška ne bodo plačali. Par ur za to izjavo so našli vseh 12 na ulici ubitih. Nikdo ni vedel, kdo se je maščeval. Vse je prepričano, da je kralj beračev eden najbogatejših ljudi in pripada trgovskemu stanu.

**Redka usmrtilitev tigra.** V indijski vasi v bližini Poone se je zgodil ta-le redek slučaj: Mlademu kmetskemu fantu, ki se imenuje Marane, so sporočili, da mu je raztrgal tiger bika in sedaj po bogati pojedini mirno počiva. Fant je zagrabil močan krepelec in res dobil tigra spečega. Pognal je v zverino kamen, jo zbudil in sedaj se je začel boj na življenje ter smrt. Borbo

so gledali vsi vaščani v nepopisnem strahu, ker je bil orjaški tiger že precej časa trepet za celo okolico. Mladi Indijec je vsikdar počakal, da se je pripravil tiger na skok. Ko je skočil, se je umaknil na stran in pri tem udaril s palico po tigrovi glavi. Seve je junaka tiger parkrat opraskal s šapo, a dečko mu je takó razbil s palico glavo, da je obležal mrtev.

**Pojasnilo.** Ravnateljstvo mariborskega bogoslovja izjavlja, da Franc Babič nikdar ni bil in ni bogoslovec mariborskega bogoslovja.

**Začetek kartopirstva.** Je od tega prilično petsto let, odkar se je v Evropi začelo kartanje, ki je došlo koncem 14. stoletja med našo javnost iz Italije. Iz Italije se je kartanje razširilo v Nemčijo, Francijo in Anglijo. Prve karte je dobila Italija iz Vzhoda. Stare italijanske karte so obsegale 72 podob. Znano je, da so pred petsto leti, predno so prispele karte tudi v Evropo, Kitajci in Japonci igrali z nekimi ploščami iz slonove kosti ali lesa. Iz izkopin starih grobov v Perziji se da sklepati, da je obleka staroperzijskih oseb zelo slična oni na karti »kralja«, »dame« in »poba«. Iz tega se da sklepati, da je igra na karte dospela v Kino iz Perzije potom trgovskega prometa in je smatrati Perzijo kot začetnico igre na karte.

metu prosti razvoj, vsled česar napenja vse svoje sile, si to ozemlje ohraniti. V slučaju, di bi bila Rusija izključena iz Mandžurije, bi bila sibirski železnica za ruski morski promet brez pomena. Za svetovni promet ostane ta železnica velevažni činitelj, ki si pridobiva čimdalje več veljave.

\*

## Trpljenje mehiških škofov med preganjanjem.

V Mehiki je prenehalo preganjanje katoličanov. Država je bila prisiljena skleniti mir s Cerkvijo. Kakor je poudaril državni predsednik Portes Gil, se je okoli 900 cerkva vrnilo katoliškemu ljudstvu. Nadškofje in škofje so se vrnili na sedeže svojih škofij. Med preganjanjem so veliko trpeli in z največjimi napani duha in telesa so si rešili življenje.

Tako pripoveduje nadškof v Guadalajari — stara škofija v mehiški državi Jalisco, ustanovljena že leta 1548 — svoje doživljanje med preganjanjem. Predsednik države, znani Calles, ga je obdoli, da je bil vodja ustašev. Nadškof to odločno zanika. Pristašev ni nikdar vodil, pač pa je zbežal ter se skrival, ker se ni hotel ter tudi ni mogel pokoriti poveljem predsednikovim.

Tri leta se je skrival po samotnih bivališčih ter moral bežati od hiše do hiše. Nekega dne je prišel general Ferreira, ki je vodil vojaška podvzvetja v državi Jalisco, s 1000 vojaki, mitralozami in zrakoplovi v vas, da bi ujel nadškofa. Nadškof pa je, ker so ga prijatelji opozorili, pravočasno pobegnil z nekim duhovnikom. Skrival se je nato v neki vasi blizu mesta Zacatécas, ko je proti njemu primarširalo 150 vojakov. Zopet se mu je posrečilo pobegniti. Preoblečen je v spremstvu nekega duhovnika šel skozi vrste vojakov, ne da bi ga spoznali. Zunaj vasi so na njega čakali konjeniki in drugi vojaki, pa ga tudi niso prepoznali! Spati je moral s svojim spremljevalcem v odprti bajti ob javni cesti.

Samo trije duhovniki so bili vedno natanko obveščeni, kje trenutno stane nadškof. Posredovali so med njim in verniki. Nadškof je kljub temu, da je bil v pregnanstvu ter je moral bežati iz kraja v kraj, vodil svojo nadškofijo, pošiljal ljudstvu oklice, opomine in pobude ter je bil v pismeni zvezi s papežem, s kardinalom v New Yorku in z drugimi nadškofi in škofi. Tako so duhovniki in škofje med preganjanjem z izrednimi sredstvi, z veliko hrabrostjo in nedoseženo potrpežljivostjo vršili svojo pastirsko službo.

\*

## Vitkost Angležev.

V današnji dobi, ko zavzema šport tako velevažno mesto v javnem kakor tudi v zasebnem življenju, je naravno, da je vitkost geslo in da se debelosti vsak brani kakor in ve in zna. Pri tem vzbujajo Angleži občudovanje in zavist, ker so po narava vitki in se jim ni treba bati vsake žlice jedi in počitka, da se ne bi odebelili. Odkod ta odlika anglosaškega plemena? Nekateri

## Pomen sibirske železnice za ruski morski promet.

Rusija zavzema v Evropi skoro 60%, a v Aziji do 40 odstotkov površine, meri prilično eno šestino celega površja naše zemeljske krogle. Obljudenost v Rusiji šteje do 140 milijonov prebivalcev. Navzlic ogromnemu obsegu ima Rusija v primeru z mnogimi manjšimi državami to nepravilno, da se skoro nikjer ne dotika odprtega morja. Črno morje je od vseh strani zaprto ozemlju evropskemu in azijskemu, le Bosporski ga spaja z Marmarskim morjem. Iz tega je mogoče le skozi morsko ožino Dardanelsko jadrati na Egejsko morje. Odtod je mogoče bodisi na Atlantski Ocean skozi ožino Gibraltarsko ali pa od Sueškega pristanišča na Rdeče morje in Indijski Ocean. Tudi Sueški prekop je v angleških rokah. Baltičsko morje se razprostira na zapadu Rusije. Plovba po njem vsebuje mnoge težkoče. So na njem zelo izpremenljive črte, hudi viharji in premena toplote. Zaliv Botnički je plitev, zaliv Čuhovski ima razen plitvine mnogo opasne skalovja. V Baltičsko morje se zliva mnogo in različnih rek. Voda je manj slana, a rajše pa zmrzne nego Atlantski Ocean. Libava, najbližje rusko pristanišče na Baltu, ostaja ledu prosto, toda v zimi leta 1904-5 je tudi ono zamrznilo. Pretežni del Baltičskega morja je pokrit s tako debelim ledom, da je po njem že šestokrat korakala cela vojska. Belo morje seza globoko v evropsko Rusijo, povzroča pa morskemu prometu silne težave s svojimi močvirji in zamrzne pri obrežju že početkom septembra za toliko časa, da je plovba mogoča le od maja do oktobra. Še slabši zadržki za vožnjo so v Severnem ledenem morju. Zamrznilo je do

10 mesecev in tudi vanj se izlivajoče reke, ki so pokrite z mogočnim pancernim ledom. Na Leni dosega led nad dva metra višine, na reki Jane v Verhojanski 180 cm, na reki Indigurki 230 cm, na reki Kolyme 125—180 cm. Na vzhodni strani polotoka Kamčatka se razprostira Beringovo morje (Bobrovo ali Kamčatsko). To morje zamrzne 6 do 7 mesecev in vožnja po njem je zelo opasna radi tega, ker razen majnika leži tukaj gosta megla, tako imenovana bus — ta megla je običajno drobčan dež. Na zapadu od Kamčatke je razprostrto Ochotsko morje, ki zamrzne od 7 do 8 mesecev in plovba po njem je vedno nevarna. V pomladi kakor tudi poleti vsled goste megle, a v jeseni pa zaradi grozovitih viharjev, besnečih z neznansko silo od severa. Velikanska reka Amur na južni strani vzhodne Sibirije postavlja morskemu prometu brojne ovire. Ob času povodenj, ki nastopajo v juliju in avgustu, naraste do 15 metrov nad normalo, zamrzovati pa prične pri Blagovščenski sredi oktobra, a koncem oktobra zamrzne tam po celi širini. Vožnja je mogoča od Sretevskaja do Chabarovke od začetka maja do polovice oktobra. Vladivostok, kamor vodi končno sibirski železnica, slično zamrzuje za par mesecev, kajti tudi Japonsko morje se pokrije 2—3 mesece z ledom. Iz tega je razvidno, kako važnega pomena je Port Artur za Rusijo. To pristanišče običajno ne zamrzne, zato je spojila Rusija sibirski železnico z njim s točko od Charbina čez Mukden. Le čez mandžursko ozemlje ima pristop k prostemu morju, ne zamrzajočemu, ki omogočuje ruskemu morskemu pro-